

Snabbare tillträde till spektrum genom ökad flexibilitet

Näringsdepartementet

2007-03-26

Dokumentbeteckning

KOM(2007) 50 slutlig

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén - trådlösa elektroniska kommunikationstjänster - snabbare tillträde till spektrum genom ökad flexibilitet

Sammanfattning

Kommissionen konstaterar att användningen av innovativa trådlösa tjänster och tekniker hämmas alltmer av att vissa frekvensband är förbehållna snävt definierade tjänster och att stränga användningsvillkor i onödan begränsar spektrumanvändningen. Kommissionen genomför för närvarande en översyn av regelverket, där frågan om en ny strategi för spektrumförvaltningen står i fokus. Syftet med meddelandet är att tydliggöra vilka praktiska åtgärder som måste vidtas fram till 2010, då det nya regelverket förväntas vara implementerat, för att lägga grunden för en flexiblare spektrumförvaltning med individuella användningsrättigheter.

Den traditionella spektrumförvaltningen bör enligt kommissionen ersättas av en flexiblare förvaltning, som inte bara ökar den tekniska effektiviteten, utan också den ekonomiska effektiviteten i spektrumanvändningen. Om radiospektrumets potential frigörs kommer detta att stimulera investeringar i innovation och öka produktiviteten. Informations- och kommunikationsteknikens bidrag till EU:s förnyade Lissabonstrategi kan därmed få ännu större genomslagskraft.

Kommissionen föreslår ett antal steg som skulle underlätta införandet av en mer flexibel spektrumhantering inom EU:

Kommissionen bör, tillsammans med medlemsstaterna identifiera ett antal frekvensband där medlemsstaterna bör ta bort restriktioner för användning för särskilda tekniker eller tjänster

Kommissionen bör, tillsammans med medlemsstaterna, ta fram en rekommendation som tar fram en uppsättning gemensamma villkor som är så icke-restriktiva som möjligt för den nationella tillståndsgivningen inom dessa identifierade frekvensband.

En flexiblare reglering ställer höga krav på att tekniken gör det möjligt för kommunikationssystem att samverka. Utgångspunkten för detta bör, enligt kommissionen, vara att detta bäst åstadkoms av industrin med en så icke-ingripande reglering som möjligt.

Sverige stödjer strävandena att skapa en mer flexibel och efterfrågestyrd frekvensanvändning.

1 Förslaget

Meddelandet är en del i kommissionens arbete med översynen av det gemensamma regelverket för elektronisk kommunikation, se faktagromemoria 2005/06:FPM113. Kommissionen presenterade detta meddelande om snabbare tillträde till spektrum genom ökad flexibilitet den 8 februari 2007.

1.1 Innehåll

1.1.1 Behovet av förändring

På grund av det växande antal trådlösa lösningar som används för ett allt större antal konvergerande tjänster, anser Kommissionen att det finns ett behov av större flexibilitet inom sektorn för trådlös kommunikation. Den främsta målsättningen är att skapa en innovationsvänlig lagstiftning som gör det lättare för ny teknik att få tillträde till spektrum och leder till ett stort utbud av olika trådlösa tjänster.

I stället för den restriktiva politik som ofta förs i dag, föreslår Kommissionen ett flexibelt, icke-restriktivt system för användning av radioresurser för elektroniska kommunikationstjänster, som gör det möjligt för spektrumanvändaren att välja tjänst och teknik

Att åstadkomma en förändring av spektrumanvändningen är en nödvändig förutsättning för att ta tillvara den marknadsbaserade spektrumförvaltningens fulla tillväxtpotential. Enligt olika undersökningar skulle nettovinsten i hela Europa bli 8–9 miljarder euro per år om flexibla spektrumrättigheter ingick i ett gemensamt system för spektrumhandel. Den totala omsättningen i den del av Europas näringsliv som är beroende av spektrum för elektroniska

1.1.2 Grundläggande förutsättningar

Kommissionens förslag om en flexiblere spektrumförvaltning går ut på att undvika att diskutera enstaka, individuella frekvensband för särskilda användningsområden, t.ex. radio- och tv-sändningar, mobiltelefoni eller trådlös bredbandsåtkomst. Istället vill man utgå ifrån ett synsätt där ett relativt stort frekvensutrymme görs tillgängligt för en rad olika kommunikations- och rundradiotjänster.

I princip kan flexibilitetskonceptet tillämpas på många olika frekvensband, vilket medlemsstaterna också uppmanas att göra. Kommissionen anser det emellertid nödvändigt att fokusera på en första omgång frekvensband för att uppnå praktiska resultat under de närmaste fem åren och för att ta itu med de problem som finns i dagsläget.¹

Samordning på gemenskapsnivå är nödvändig för att uppnå målsättningarna för den inre marknaden och undvika radiostörningar, samt för att garantera en gemensam identifiering av de frekvensband som omfattas av flexibilitet och gemensamt överenskomna nödvändiga minimivillkor.

Åtgärder

En flexiblere politik för spektrumförvaltning är en del av EU:s översyn av regelverket för elektronisk kommunikation, men det nya regelverk som översynen resulterar i kommer sannolikt att träda i kraft först 2010. Som förberedelse för den nya politiken förordar kommissionen att en flexiblere spektrumförvaltning införs stegvis med hjälp av ett antal åtgärder. Dessa ska utföras av fyra olika huvudaktörer.

- Medlemsstaterna uppmanas att se över existerande tillståndsvillkor för radiotillstånd, och så långt som möjligt ta bort begränsningar i rätten att använda frekvenserna för olika tekniker och tjänster, i syfte att möjliggöra större flexibilitet, snabbare tillgång till frekvenser samt stärkt konkurrens.
- Kommissionen kommer att använda sig av existerande mekanismer för att noga utreda och föreslå praktiska genomförandeåtgärder för att nå en flexiblere frekvensreglering. Detta förutser kommissionen kommer att inbegripa identifierandet av frekvensband som initialt kan omfattas av mindre restriktiva tillståndsvillkor. Man förutser också en rekommendation som identifierar en gemensam uppsättning minimala tillståndsvillkor för den nationella

¹ I meddelandets bilaga specificeras vilka frekvensband som utreds för införande av större flexibilitet.

tillståndsgivningen, liksom inte närmare specificerade åtgärder för att harmonisera användningen av ett antal frekvensband som idag används för mobil kommunikation (900 MHz, 1800 MHz) samt 2,6 GHz.

- Standardiseringsorgan, särskilt Europeiska institutet för telekommunikationsstandarder (ETSI), kommer att få i uppdrag att utveckla lämpliga harmoniserade standarder för den utrustning som används för flexibla frekvensband. Detta för att se till att störningar undviks.
- Näringslivet uppmanas att utbyta synpunkter och identifiera goda exempel för spektrumfrågor, på grundval av en flexibel ram för spektrumanvändning.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

I Sverige är det nuvarande EU-regelverket för elektroniska kommunikationer genomfört huvudsakligen genom lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK), men det har även givit upphov till ändringar i rättegångsbalken, sekretesslagen (1980:100), lagen (1998:31) om standarder för sändning av TV-signaler, radio- och TV-lagen (1996:844) och lagen (200:121) om radio- och teleterminalutrustning.

Meddelandet innehåller i sig inga förslag som kan förväntas orsaka förändringar i svensk lagstiftning. Dock kan de leda till förändrade tillståndsvillkor i de radiotillstånd som Post- och telestyrelsen (PTS) meddelar, samt möjligen i den av PTS utfärdade frekvensplanen.

1.3 Budgetära konsekvenser

Kommissionens meddelande medför i detta stadium inga budgetära konsekvenser.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Sverige stödjer strävandena att skapa en mer flexibel och efterfrågestyrd frekvensanvändning. Mindre restriktiva tillståndsvillkor för radiotillstånd är ett viktigt led i detta. De frekvenser som slutligen skall användas för rundradio bör dock inte vara föremål för en marknadsbaserad spektrumförvaltning.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

2006/07:FPM61

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Meddelandet har inte remitterats.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Arbetet med att identifiera frekvensband inom den gemensamma marknaden som kan vara lämpade för en flexiblere spektrumallokering kommer att fortgå inom radiospektrumkommittén (RSC). Arbetet med att ta fram en rekommendation om gemensamma minimala tillståndsvillkor kommer att fortgå inom kommunikationskommittén (COCOM). Kommissionen väntas lägga förslag i juli 2007 med bäring på spektrumpolitiken. De direktiv som kommer beröras är det så kallade ramdirektivet samt auktorisationsdirektivet. Därefter inleds arbetet i rådsarbetsgruppen. Tidigast våren 2008 är det rimligt att anta att det bli aktuellt med rådsbeslut i frågan.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Regelverket om elektronisk kommunikation är baserat på artikel 95 i EU-fördraget.

3.3 Fackuttryck/termer

Med *radiospektrumutrymme* avses det utrymme i vilket radiosignaler sänds och tas emot. Signalen utgörs av elektromagnetisk strålning över en yta med en viss räckvidd och på en viss frekvens. Signalen tas emot av en mottagare som befinner sig inom sändarens räckvidd och som är inställd på samma frekvens. På så sätt kan luftburen elektronisk kommunikation uppstå. Radiovågor kan vara olika långa och därmed svänga olika fort, dvs. ha olika våglängd och frekvens. Frekvens anger antalet svängningar per sekund. Radiovågor gör det möjligt att överföra information utan att dra ledningar eller gräva ner kablar.